

Ons pedagogisch handelen peutergroep Boven-Leeuwen

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

April 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Ilse Spaan.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: Het volgen en luisteren naar kinderen staat bij ons centraal. Dit jaar gaan we starten met een nieuw kindvolgsysteem binnen het ouderportaal. We nemen de tijd om hier mee te leren werken. Het nieuwe kindvolgsysteem helpt ons om kinderen nog beter te kunnen volgen, aan te sluiten bij hun ontwikkeling en om met ouders in gesprek te gaan.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Onze medewerkers werken ook bij andere KION locaties en worden daar in de berekening van de coachingsuren meegenomen.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Bij het eerste bezoek worden de ouders samen met de peuter een half uurtje na de starttijd van de peutergroep uitgenodigd voor een kort intakegesprek. In dit gesprekje vertellen we kort iets over het de dagelijkse gang van zaken op onze peutergroep. Uiteraard is er ook ruimte om elkaar te leren kennen. Na afloop van het gesprekje neemt de peuter samen met de pedagogisch medewerkster afscheid van de ouders en vervolgens zwaaien ze samen bij het raam de ouders nog even uit.
- Op deze manier wordt het eerste dagdeel voor het kind (en de ouders) wat korter. Als het kind na afloop van het dagdeel weer wordt opgehaald wordt kort besproken hoe het dagdeel is verlopen. Indien het kind veel moeite heeft gehad, wordt besproken met ouders of het kind voorlopig later komt of juist eerder wordt opgehaald. Op deze manier krijgt de peuter de tijd om geleidelijk te wennen aan de nieuwe veranderingen.
- Een kind dat nieuw is en moeite heeft met wennen, houden we dichtbij ons of nemen het op schoot totdat het er zelf aan toe is om meer de ruimte in te gaan en met andere kinderen te spelen.
- We werken met dagritmekaarten die staan voor de dagelijkse gebeurtenissen (spelen, knutselen, fruit eten en drinken, opruimen, activiteit, buiten spelen, boekje lezen en naar huis). Deze pictogrammen worden aan het begin van het dagdeel met de kinderen doorgenomen. Dit zorgt voor een veilig gevoel en voorspelbaarheid. We noemen de namen van de kinderen na het zingen van een liedje ('goedemorgen'). Zo maken we duidelijk dat elk kind gezien en welkom is. Ook leren kinderen op deze manier elkaars namen. Elke dag mag een peuter samen met de pedagogisch medewerker de dag doornemen met behulp van de dagritmekaarten.
- We treden de kinderen met warmte tegemoet. Lichamelijk contact speelt een belangrijke rol. We knuffelen en stoeien als een kind dit leuk vindt. We geven een kind een aai over de bol en troosten het als het verdrietig is of zich pijn heeft gedaan.
- Wij zorgen voor een omgeving waar peuters voldoende worden uitgedaagd. Wij stimuleren kinderen om hun grenzen op te zoeken, door ze bijvoorbeeld een moeilijker werkje aan te bieden

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Als we zien dat de kinderen erg energiek zijn (schreeuwen en rennen), dan zorgen we dat de kring niet te lang duurt en zorgen we dat het kind of even buiten kan rennen of even een rustige activiteit kan doen samen met een pedagogisch medewerker.
- Wij begroeten aan het begin van elk dagdeel de kinderen. De kinderen vertellen wat zij hebben meegemaakt, wij luisteren dan naar elkaar.
- Een deel van de ochtend/middag besteden we aan 'vrij spel'. Tijdens dit spel krijgt elk kind de gelegenheid om, alleen of samen, te spelen. De jonge kinderen spelen vooral hun eigen spel, terwijl de oudere kinderen vaker al meer andere kinderen opzoeken om samen tot spel te komen.
- Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen, gebruiken we sinds 2024 een nieuw kindvolgsysteem. Hiermee brengen we doorlopend de ontwikkeling en het welbevinden in kaart.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Kinderen leren op de peutergroep om te gaan met andere kinderen en volwassenen.
- we stimuleren kinderen zoveel mogelijk zelf dingen te doen, zoals de jas aandoen, tas inpakken, fruitbakje of drinkbeker openen en naar het toilet gaan. Als een kind dit nog niet kan, helpen we en stimuleren we het kind op het stapje voor stapje zelf te gaan doen. We geven de kinderen tips en complimenten.
- Kinderen mogen om de beurt de bakjes en bekers uitdelen aan de andere kinderen.
- Onze inrichting geeft kinderen de mogelijkheid om zelf speelgoed te pakken.
- We stimuleren kinderen zelf oplossingen te bedenken voor 'problemen' zoals: Waar hoort dit puzzelstukje? Waar vind ik een pannetje? Hoe kom ik bij die plank? In plaats van het probleem op te lossen, stimuleren we het kind zijn eigen oplossing te zoeken. Als het nodig is helpen we hierbij. Een mogelijke reactie van ons zou kunnen zijn: "Lukt het niet? Tja wat nu? Kun je het misschien ook op een andere manier oplossen? "

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- In ons lokaal zijn verschillende hoeken gemaakt, zoals een huishoek, een bouwhoek, en een leeshoek
- We werken zo veel mogelijk aan de hand van Puk thema's, maar wijken hier ook wel eens vanaf. Dan volgen we bijvoorbeeld de seizoenen of feesten. Je kunt denken aan: Welkom Puk, Hatsjoe, eet smakelijk, wat heb ik aan vandaag, ik en mijn familie, etc. Bij het uitwerken van de thema's proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de beleving en ervaring van kinderen. We proberen door betekenisvol spel diepgang aan te brengen in het aanbod. De activiteiten die worden aangeboden, en de materialen die in deze periode gebruikt worden en de inrichting van sommige hoeken hangen zoveel mogelijk samen met het thema. Dit geeft een grotere samenhang in het aanbod en de mogelijkheid om dieper op een thema in te gaan en betekenisvol spel te stimuleren. Hierdoor kunnen kinderen meer ervaringen opdoen en kunnen zij hun woordenschat uitbreiden.
- Elke week wordt er een activiteit aangeboden.
- Regelmatig worden er themagerichte bewegingsactiviteiten aangeboden zoals dansen, evenwichtsspelletjes en begrippenspelletjes, zoals stampen als een reus, of trippelen als een kabouter.
- We gaan elke dag naar buiten, ook bij slecht weer. Soms mogen we gebruik maken van de gymzaal.
- Soms spelen we samen met de kleuters op het grote plein.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We werken met dagritmekaarten die staan voor dagelijkse gebeurtenissen (spelen in de hoeken, knutselen, fruit eten, een boekje lezen, opruimen, de kring, buiten spelen) Deze pictogrammen worden in de ochtend gezamenlijk doorgenomen en hangen duidelijk zichtbaar op de groep. We vestigen er regelmatig de aandacht op.
- We hanteren zoveel mogelijk een vaste indeling van de dagdelen, waardoor kinderen weten wat er gaat gebeuren.
- Peuters bewegen graag, daarom wisselen we bewegingsmomenten en zitmomenten voldoende af.
- we vieren de verjaardag van de kinderen op de groep. Het verjaardagsfeestje duurt ca een kwartiertje verloopt via een vast ritueel.
- Overgangen ondersteunen we altijd met een liedje zodat het voor de kinderen duidelijk is dat we bijvoorbeeld gaan opruimen, eten, of naar buiten gaan. Ook ter afsluiting van de dag zingen we een vast en herkenbaar liedje.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We stimuleren samenspel, bijvoorbeeld: kinderen die moeite hebben met samenspelen brengen we in contact met een ander kind dat wel goed kan samenspelen. We begeleiden vervolgens het samenspel zodat ze van elkaar kunnen leren.
- Bij het vrij spel stimuleren we de kinderen om samen te werken, aan elkaar materiaal te vragen en te overleggen. We zien dat dit samenspel bevordert.
- Oudere peuters helpen de jongere kinderen, bijvoorbeeld met het aantrekken van de jas en het opruimen.
- We spelen soms samen met de kleuters op het plein.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- Peuters zijn in de leeftijd dat ze oog krijgen voor hun omgeving en andere kinderen in de groep. Als een kind iets nog niet kan of bij sommige dingen een bepaalde pedagogische behandeling krijgt, valt dat de ander peuters vaak op. Er wordt benoemt wat ze zien en we verklaren dit ook. "Sanne vindt het soms lastig om....., en daarom help ik even. Of "Tim is nog wat kleiner, die gaat dit nog leren". Door dit op een positieve manier te benoemen gaan de kinderen op een respectvolle manier naar elkaar kijken: "Kijk! Nu kan Renske het wel!".
- We leren de kinderen, in het kader van de doorgaande lijn met school, "stop, hou op!" te zeggen als ze iets niet willen. "Stop, hou op!" betekent voor andere kinderen en de pedagogisch medewerker stop. Zo leren kinderen dat ze op tijd stoppen met iets dat een ander niet leuk vindt. Aan de andere kant leren we kinderen om positieve dingen tegen elkaar te zeggen. Wanneer een kind ons vertelt dat hij een ander kind lief vindt, stellen we hem/haar voor dit ook zelf tegen het kind te zeggen, omdat hij of zij hier blij van wordt.
- We leren kinderen dat ze voorzichtig en met respect om moeten gaan met de spullen in de groep. Je gaat niet zomaar op een boekje staan, want dan gaat het kapot. Ook respect voor de natuur wordt kinderen geleerd. Je spreekt een kind aan op zijn/haar gedrag als hij/zij een spinnetje doodmaakt.
- We gebruiken zo veel mogelijk echte materialen in de hoeken, zoals kopjes en bordjes.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- We bereiden een paar thema's samen met de kleuters van school voor. Tijdens deze thema's wordt in de meeste gevallen een gezamenlijke activiteit georganiseerd.
- Wij vragen ouders om in een oudergroep mee te denken omtrent het organiseren van speciale activiteiten zoals bijvoorbeeld, de sinterklaasviering, de kerstviering, de carnavalsviering en dergelijke.

Samenwerking met de basisschool

- We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft.
- Wij werken samen met basisschool Mariaschool.
- We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep en school belangrijk. We hebben soms gezamenlijke activiteiten met school waar de kinderen van de peutergroep en de school aan meedoen, bijvoorbeeld Sinterklaasviering.
- Wij hebben een aantal thema's, dat samengaat met de basisscholen.
- We spelen samen buiten met de kleuters van de basisschool.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hierop gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Als kinderen op het (afgesloten) speelplein spelen, is er altijd toezicht. Er is altijd een kleine kans op ongelukken, maar er zijn duidelijke afspraken gemaakt over wat wel en niet kan/mag.
- We zorgen ervoor dat kinderen zich veilig kunnen bewegen. Binnen mogen kinderen niet rennen, kapot speelgoed wordt direct weggegooid of vervangen en buiten onderhouden we de buitenspeelplek. Wij doen er zoveel mogelijk aan om het veilig te maken voor de kinderen.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot 4 jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. Bij onze peutergroep realiseren we dit op de volgende manier:

- o De ruimte die we gebruiken heeft een open inkijk (ramen) vanaf de speelplaats en de gang.
- o Peutergroep bevindt zich in gebouw van de basisschool en is alleen open als de basisschool ook aanwezig is.
- o Wij werken altijd met twee medewerkers op de groep.

Achterwacht

De peutergroep is in hetzelfde gebouw als de basisschool. Er is altijd iemand aanwezig op school die we kunnen bereiken in het geval van calamiteiten, omdat de peutergroep alleen open is onder schooltijden.